

1

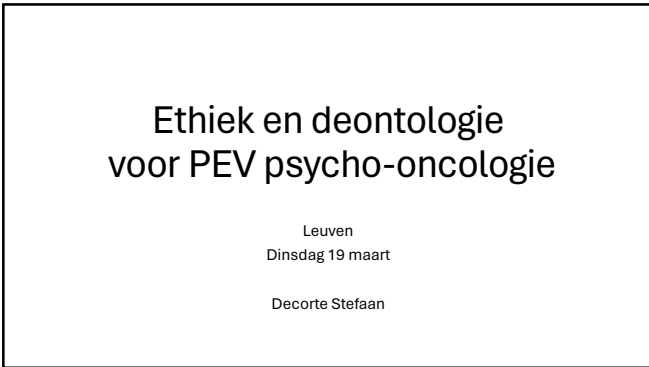

2

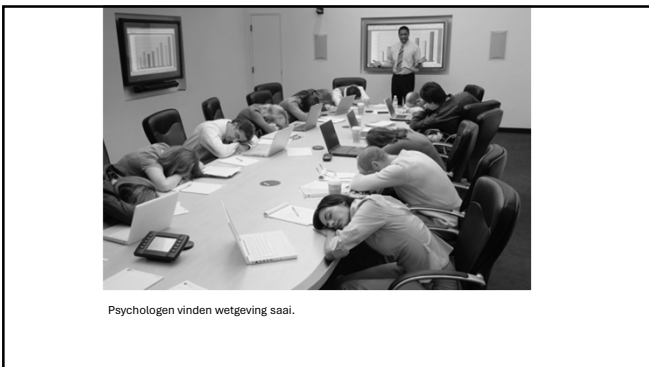

3

Als je vragen hebt? Grijp uw kans.

4

DECORTE & DECORTE COMMV
PSYCHOLOGEN MET OPLOSSINGEN

C.M.L.P.
... UW EXPERTISEPARTNER

Het Sterrenhuis

5

Psychologencommissie
Commission des Psychologues

RegSol

6

Ervaring met Oncologie?

7

DOE DE TEST. HIJ IS POEPSIMPEL, SNEL EN GRATIS!

DIKKE DARM KANKER? DE POT OP!

1. Je ontrent de stoelgangstest, het meest makkelijk te maken met de testkit met linnen in je toilet. Zo wordt de stoelgang netjes opgevangen.
2. Neem het steefje en strip over het opvatstuk van de stoelgang zodat er een beetje stoelgang aan de graafjes hecht. Steek het steefje in het flesje.
3. Steek het flesje in het groene zakje, het opvatstuk mag dichtgemaakt worden. Steek je steefje gratis op.

8

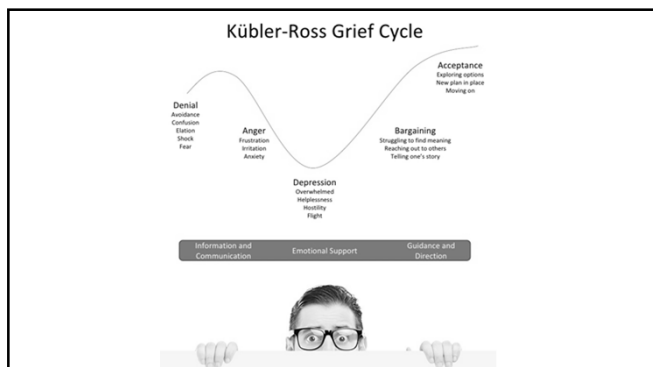

9

10

Ervaring met Oncologie?

- Wij hadden vroeger de onco-patiënten van de afdelingen, waar we verantwoordelijk voor waren.
- Toen ik voor MDLZ werkte deed ik ook de manometrieën (slokdarmmanometrieën, anale manometrieën) o.a. bij stomapatiënten na onco-behandelingen.
- Als oudste op dienst en gelet op de beperkte budgetten voor therapie-opleidingen ben ik coach geweest van jonge collega's en begeleidde ik ook de oncopsychologen.

11

Ervaring met Ethiek?

- Op 16 jarige leeftijd mede-oprichter van de Brugse Filosofische Kring.

I am a philosopher, I have reasons to drink so much.

12

Ervaring met Ethiek?

- 1 keer 1 herexamen gehad

13

Ervaring met Ethiek?

- 1 keer 1 herexamen gehad: Ethiek!

14

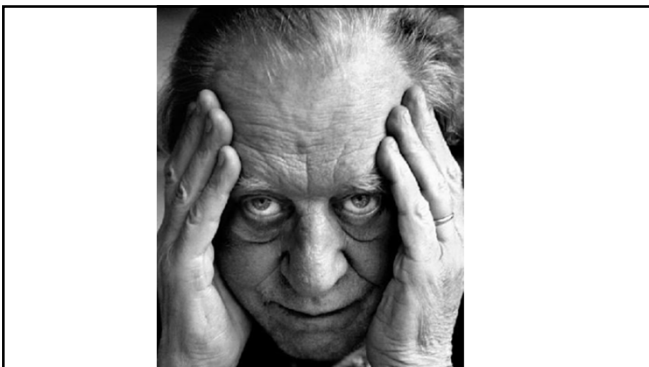

15

Hoofdstuk 3: Wie is gerechtigd te bepalen wat moreel is en wat amoreel, wat eumoreel is en wat immoreel?

- God?
- De natuur?
- Het recht?
- De meerderheid?
- De wetenschap?
- De traditie?
- De economie?
- De rede?
- ....

16

Hoofdstuk 3: Wie is gerechtigd te bepalen wat moreel is en wat amoreel, wat eumoreel is en wat immoreel?

- God?
- De natuur?
- Het recht?
- De meerderheid?
- De wetenschap?
- De traditie?
- De economie?
- De rede?
- ....

• 13: Kruijthof, die zegt dat er maar 12 criteria zijn.

17

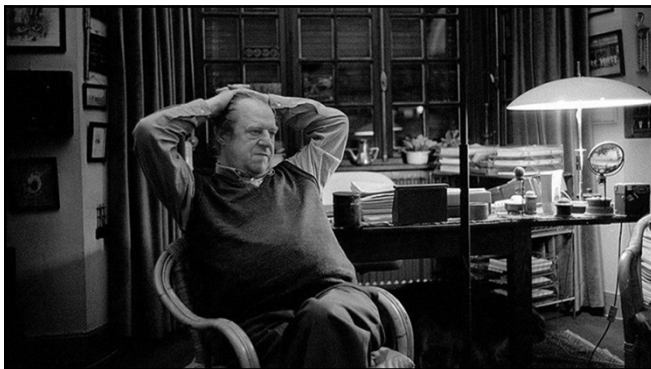

18

Doelstellingen van de les 'ethiek en deontologie'

- Wat is ethiek?
  - Ethische dilemma's
  - Geen pasklare antwoorden
  - Maar kritisch reflecteren
  - Moraal is niet statisch!
- Wat is deontologie?
  - Regels zien als hulpmiddel bij moreel handelen
  - Zorgen dat niemand van jullie tegen de lamp loopt
  - Het gebruik van sociale media

19

Doelstellingen van de les 'ethiek en deontologie'

- Wat is ethiek?
  - Ethische dilemma's
  - Geen pasklare antwoorden
  - Maar kritisch reflecteren
  - Moraal is niet statisch!
- Wat is deontologie?
  - Regels zien als hulpmiddel bij moreel handelen
  - Zorgen dat niemand van jullie tegen de lamp loopt
  - Het gebruik van sociale media

20

Ethiek

- Ethiek is de wetenschappelijke of systematische studie van de moraal.
- Anders gezegd is ethiek 'kritisch nadenken over wat (moreel) goed is om te doen'.
- Van oudsher wordt de ethiek gezien als een onderdeel van de filosofie.

21

Ethiek

- Ethiek en moraal worden vaak door elkaar gebruikt, maar zijn twee verschillende zaken: ethiek bestudeert de moraal.
- Moraal is het geheel van (morele) normen en waarden dat door een individu, groep, instelling of cultuur als belangrijke richtlijn voor het eigen handelen wordt beschouwd. Een moreel standpunt bevat redenen en argumenten die voortkomen uit morele waarden en normen. De moraal van een beroepsgroep is niet statisch, maar kan in de loop van de tijd veranderen.

22

23

Jullie werken op oncologische afdelingen, met oncologische patiënten, samen met mensen van dezelfde en andere disciplines, in voor patiënten levensbedreigende, levens-veranderende en levensbeëindigende situaties,

In die context zullen jullie allicht meer dan andere psychologen geconfronteerd worden met ethische dilemma's.

24

25

26

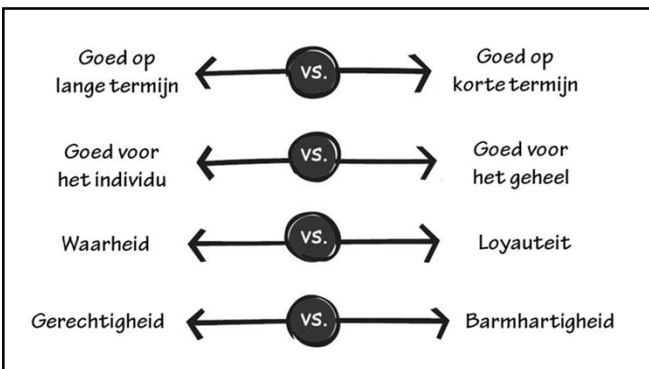

27

Bij een ethisch dilemma is altijd sprake van een botsing van verschillende waarden. Een typisch voorbeeld is dat pijnstilling, wat waardevol is, levensverkortend en –eindigend kan zijn, terwijl leven op zich als het hoogste goed wordt beschouwd. Je zult op oncologie de vraag krijgen om een einde te maken aan ondraaglijk lijden door iemand te doden.

28

29

Bij ethische dilemma's is een stappenplan met een zo breed mogelijke kijk van groot belang.

30

31

Er zijn verschillende methoden en stappenplannen om een ethisch vraagstuk te analyseren, maar de kern ervan is eigenlijk altijd gelijk. In alle gevallen gaat het om structuur aanbrengen in het gesprek en/of het denken over een moreel dilemma. Op die manier kun je toewerken naar een afweging of (voorlopige) conclusie, die goed onderbouwd is en - in het geval van een gesprek - door meerdere mensen gedragen wordt.

Met een stappenplan voorkom je ook dat mensen direct, zonder onderbouwing, een mening over een bepaalde kwestie geven.

32

33

Het afwegen van argumenten is misschien wel de belangrijkste fase in het stappenplan, maar ook de moeilijkste.

Ethische dilemma's los je niet op met stemmen tellen, maar door de argumenten te wegen. Soms kan er consensus worden bereikt, maar dat is niet altijd mogelijk. Het gaat erom de argumenten op waarde te schatten en een afweging te maken wat het belangrijkste is in de betreffende casus.

Daarbij is het van belang dat we ons op alle standpunten van alle betrokken partijen kunnen zetten om dat gewicht bin te schatten:

- de patiënt
- de familie
- de behandelaars
- de instelling
- ...

34

Hierbij kunnen ethische theorieën behulpzaam zijn.

Ook kan het helpen om ethische begrippen (principes), zoals subsidiariteit en proportionaliteit, in ogenschouw te nemen.

Subsidiariteit: Subsidiariteit betekent dat je het minst ingrijpende middel moet inzetten om een bepaald doel te bereiken. Als 'afwachten met pijnstilling' hetzelfde resultaat geeft als een operatie, dan kies je voor het eerste.

Proportionaliteit: Proportionaliteit betekent dat er een redelijke verhouding moet zijn tussen het doel en het ingezette middel.

Daarnaast kan het soms nuttig zijn om gedachte-experimenten op de casus toe te passen. Door bijvoorbeeld bepaalde feiten hypothetisch te veranderen, kun je beter naar voren krijgen wat relevante aspecten in de casus zijn en kun je de argumenten verhelderen en beter afwegen.

35

Context en perspectief zijn belangrijk!

36

37

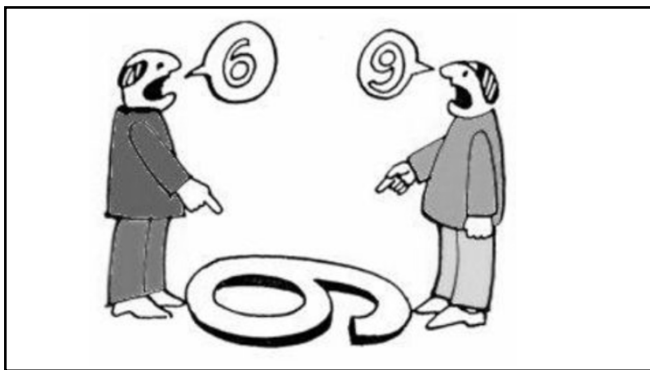

38

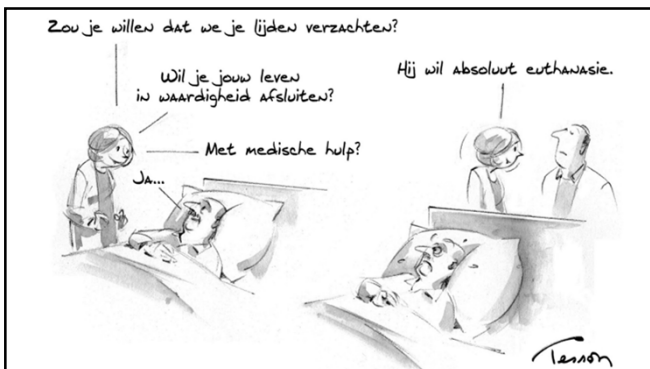

39

Perspectief en context zijn belangrijk!

40

Wat vinden we van de volgende principes?

- willekeur
- voorkeursbehandeling
- seksisme

41

---

3 ethische kwesties gedemonstreerd:

- willekeur
- voorkeursbehandeling
- seksisme

Alle drie ethisch verwerpelijk?
Alle drie onethisch?

42

---

3 ethische kwesties gedemonstreerd:

- willekeur -> Lottrekking om in Nederland geneeskunde te mogen studeren (aanvaard)
- voorkeursbehandeling -> positieve discriminatie van mensen van kleur na de apartheid in Zuid-Afrika (aanvaard)
- seksisme -> Seksequota in de Belgische politiek in 2002 verankerd in de Grondwet (aanvaard)

Alle drie aanvaardbaar!

43

Maatschappijen evolueren.

Waarden komen onder druk te staan.

Evolutie naar een multi-culturele maatschappij.

44

Wij = De Westerse 'verlichte cultuur'

De Verlichting was een cultureel-filosofische en intellectuele stroming in Europa die een reactie was op het dogmatische autoriteitsgeloof. De volgende waarden worden daarbij als het hoogste goed voorgesteld:

- **democratie,**
- **zelfbeschikking,**
- **gelijkheid,**
- **godsdienstvrijheid (tolerantie),**
- **vrijheid van meningsuiting en**
- **mensenrechten.**

45

46

Wat ethisch is
 Wat de norm is
 Wat mag en niet mag ....

is geen stabiel, onveranderlijk gegeven

47

48

Op 1 december 2015 belde Danny Samyn (56) uit Ingelmunster zijn huisarts **Patrik Roelandt** (64) uit Izegem op met de vraag of hij dringend kon langskomen.

Patrik Roelandt trok naar de woning van Samyn in de Rozestraat in Ingelmunster, maar de kans om zijn patiënt te helpen kreeg hij niet, want meteen bij aankomst stak Samyn zijn huisarts neer met een mes.

49

---

4 op 10 artsen heeft bij huisbezoeken al te maken gehad met fysiek geweld.

1 op 10 vrouwelijke artsen heeft bij huisbezoeken al te maken gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag.

50

Het parlement keurde aansluitend op deze moord artikel 458ter van de Potpourri V-wet goed. Vanaf dan kan een dokter informatie doorspelen aan de politie zonder dat hij daarbij zijn beroepsgeheim schendt. Omgekeerd kan de politie nu ook dokters waarschuwen voor gevaarlijke patiënten.

De nieuwe wet wordt de wet-Roelandt genoemd.

51

Deze wet voegt het artikel 458ter toe aan het Strafwetboek (De Roelandt-wet):

dit artikel laat toe dat personen die samen overleggen over een casus, informatie kunnen uitwisselen zonder dat ze hun beroepsgeheim schenden.

Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een casusoverleg tussen hulpverleners, politie en parket bij intrafamiliaal geweld.

Deze nieuwe regeling moet de informatie-uitwisseling tussen hulpverleners, politie en bestuur in het LIVC (Lokale Integrale Veiligheidsceel) bij de aanpak van radicalisering ook mogelijk maken zonder dat ze hun beroepsgeheim schenden.

Er gelden wel een aantal voorwaarden bij het casusoverleg:

- Zo moet het overleg een wettelijke basis hebben of georganiseerd worden met toestemming van de Procureur des Konings.
- Vooraf moet ook bepaald worden wie aan het overleg kan deelnemen, waarom ze overleggen en wat de modaliteiten zijn.
- Daarnaast moet het overleg de bescherming van de fysieke en psychische integriteit van personen tot doel hebben of dient het overleg om bepaalde misdrijven te voorkomen.
- De deelnemers aan het overleg moeten de inhoud van het overleg geheim houden.

52

EUTHANASIE

JE KUNT HET BETER

AAN EEN DOKTER

OVERLATEN

DAN AAN EEN

MACHINIST

53

54

De Congregatie voor de Geloofsleer van het Vaticaan stuurde op 22 september 2020 de brief 'Samaritus Bonus' (de Barmhartige Samaritaan) de wereld in. Die werd op veel ongeloof ontvangen, ook door gelovigen aan de basis. In de brief worden de laatste sacramenten verboden voor mensen die om 'actieve euthanasie' gevraagd hebben.

55

Patiënten die ervoor hebben gekozen om te sterven via euthanasie of geassisteerde zelfdoding mogen geen laatste sacramenten meer krijgen. Dat schreef de Congregatie voor de Geloofsleer, de hoeder van de katholieke leer, op 22 september 2020 in een nieuwe brief 'Samaritanus Bonus' aan gelovigen. De nieuwe richtlijnen werden persoonlijk goedgekeurd door paus Franciscus. In de brief wordt euthanasie beschreven als een "misdaad tegen het menselijk leven", en geassisteerde zelfdoding als een "ernstige zonde". Wie "een ernstig immorele daad heeft begaan en in deze beslissing blijft volharden" mag volgens het Vaticaan de laatste

56

Ik denk niet dat die euthanasie van u werkt, dokter. Volgens mij gaat-ie dood.

Welke houding neemt de moderne maatschappij aan ten aanzien van psychisch lijden, ouderdom, zorgbehoevendheid, gewicht van bejaarden op sociale zekerheid, ...?

57

Geriaters roepen op: "Breng zwakste rusthuisbewoners met corona niet meer naar het ziekenhuis"

Rusthuisbewoners die al ernstig verzwakt zijn en nu ook met het coronavirus besmet geraken, moeten niet naar het ziekenhuis worden gebracht. Dat staat in een richtlijn van de Belgische geriaters, waarover De Tijd bericht. "Dit gaat om menswaardige, goede zorg, die dat ook zou zijn in niet-coronatijden."

Breng ernstig verzwakte rusthuisbewoners, van wie duidelijk is dat ze een besmetting met het coronavirus niet zullen overleven, niet meer naar het ziekenhuis. Dat staat in een nieuwe richtlijn van de Belgische Vereniging Gerontologie en Geriatrie voor de woonzorgcentra.

58

59

60

Schaal van kwetsbaarheid

De richtlijn van de geriater baseert zich onder meer op de zogenaamde Clinical Frailty Scale, die ouderen niet indeelt op basis van leeftijd, maar wel op basis van hun zorgbehoefte en kwetsbaarheid. Er zijn 9 categorieën, gaande van "erg fit" (stap 1) over "licht verzwakt" (stap 5) tot "terminaal ziek" (9).

Voor de rusthuisbewoners in de laatste drie categorieën - dat zijn de mensen die volledig afhankelijk zijn van de zorg van anderen - moet er dan volgens de nieuwe richtlijn best in het woonzorgcentrum worden gezorgd, mochten zij besmet geraken.

61

62

63

64

65

66

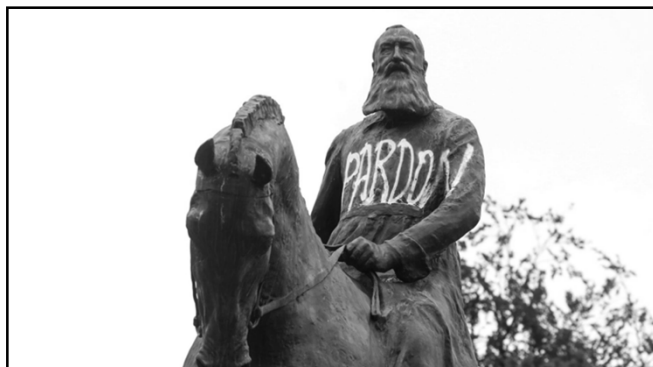

67

---

sensitivityreader

68

<p>Why would that happen? I'll tell you why. If a person has ugly thoughts, it begins to show on the face. And when that person has ugly thoughts every day, every week, every year, the face gets uglier and uglier until it gets so ugly you can hardly bear to look at it.</p> <p>A person who has good thoughts cannot ever be ugly. You can have a wonky nose and a crooked mouth and a double chin and stick-out teeth, but if you have good thoughts they will shine out of your face like sunbeams and you will always look lovely.</p> 	<p>De kinderboeken van Roald Dahl zijn al meer dan 50 jaar razend populair: van Sjakie en de Chocoladefabriek tot aan de Griezels. Toch zouden de boeken teksten bevatten die anno 2023 niet meer kunnen.</p> <p>Daarom besloot de Engelse uitgeverij Puffin en de Roald Dahl Story Company om delen van de boeken te laten herschrijven.</p>
---	---

69

'Dik' en 'lelijk' zijn termen die je binnenkort niet meer terug zult vinden in de boeken van Roald Dahl, maakten de Engelse uitgeverij Puffin en de Roald Dahl Company bekend. Die beschrijvingen zouden namelijk als beledigend ervaren kunnen worden en daarom worden de boeken herschreven.

70

71

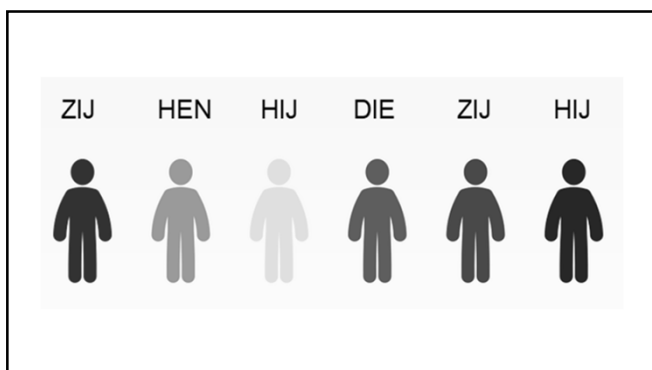

72

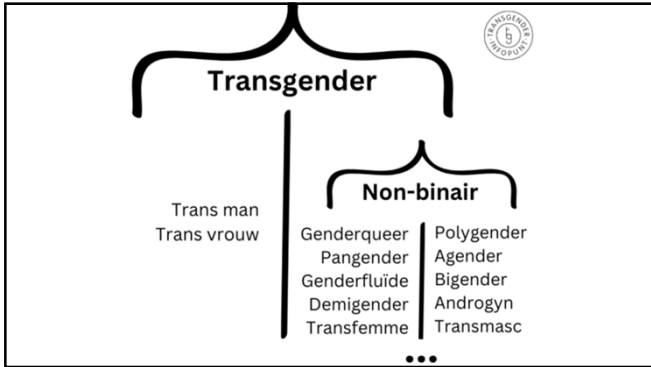

73

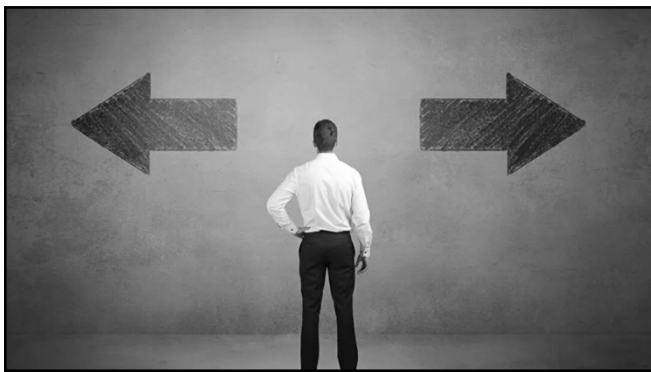

74

75

We maken regels voor anderen en ...
uitzonderingen voor onszelf!

76

77

Deontologie

- Een recht is een aanspraak op een bepaald iets. Het recht op gezondheidszorg bijvoorbeeld, betekent dat je in bepaalde situaties aanspraak kunt maken op gezondheidszorg.
- Met ieder recht correspondeert de plicht van iemand anders. Dat kan een plicht zijn om iets te doen, of een plicht om iets te laten.
- Met het recht op goede psychische gezondheidszorg correspondeert bijvoorbeeld de plichtenleer = de deontologie van de psycholoog.

78

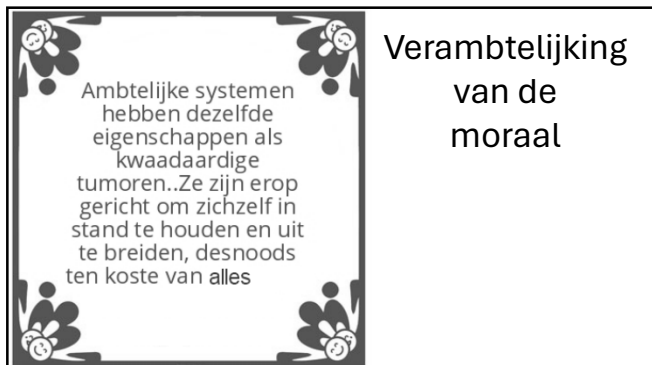

Ambtelijke systemen hebben dezelfde eigenschappen als kwaadaardige tumoren..Ze zijn erop gericht om zichzelf in stand te houden en uit te breiden, desnoods ten koste van alles

Verambtelijking van de moraal

79

Op uw ethiek kan men u beoordelen

Op uw deontologie kan men u veroordelen

80

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU

4 APRIL 2014. - Wet tot regeling van de geestelijke gezondheidszorgberoepen en tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

Op 20 mei 2014 gepubliceerd in het Staatsblad
Van kracht vanaf 1 september 2016

81

82

GEDRAGSREGELS VOOR DE KINESITHERAPEUT

Sinds 1973 "gedragsregels en ethische code" uitgevaardigd via een omzendbrief van de Erkenningsraad van de dienst Geneeskundige verzorging van het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV) (onder de titel 'tekortkomingen in het uitoefenen van het beroep').

Meermaals aangevuld en gewijzigd met als laatste versie deze van 16 december 1997.

Bevatte een aantal werkzame limitatieve richtlijnen voor de Erkenningsraad voor kinesitherapeuten.

Die omzendbrief is Hij vervallen met de opheffing van deze Erkenningsraad door de installatie van de Erkenningscommissie Kinesitherapie op 1/10/2002 onder de voogdij van de Minister van Volksgezondheid.

Sindsdien bestaat er op het vlak van gedragsregels voor de kinesitherapeut een reëel vacuüm.

83

84

ZONDER ETHIEK IS ONS WERK AL MOEILIK GENOEG!

Beroepsgeheim (Strafwetboek artikel 45b)
 Wet betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag (Burgerlijk Wetboek en Gerechtelijk Wetboek)
 Deontologische code (KB van 2 april 2014) en (KB 4 juni 2018) Tuchtprocedure (jurisprudentie)
 Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.
 Sedert 2002 beschikt België over een wet betreffende de rechten van de patiënt.
 Sinds 25 mei 2018 werd ook de GDPR van kracht (General Data Protection Regulation),
 Wet van 22 april 2019 inzake kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg, die op 1 juli 2021 in werking treedt.
 Kinderrechtenverdrag (20 november 1989)

85

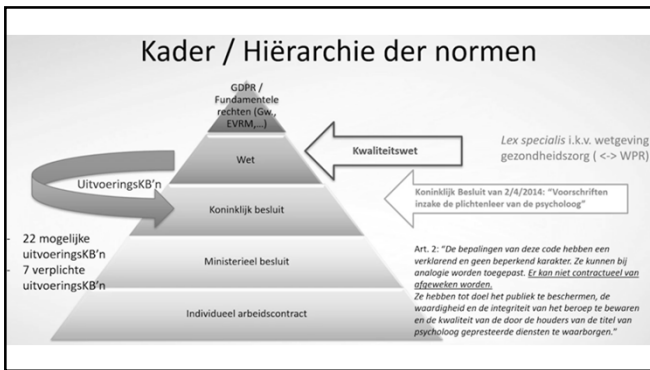

86

87

De gedragsregels besloten in de code zijn opgedeeld volgens vijf waarden of principes:

Het beroepsgeheim (artikels 5 tot 20)
 Eerbiediging van de waardigheid en de rechten van de persoon (artikels 21 tot 24)
 De verantwoordelijkheid (artikels 25 tot 29)
 De competentie (artikel 30 tot 34)
 Integriteit en eerlijkheid (artikels 35 en 51)

88

89

Art. 5. De psycholoog die, uit hoofde van zijn staat of beroep, in het bezit is van geheimen die hem werden toevertrouwd, is gehouden tot het beroepsgeheim overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 458. Geneesheren, heelkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte (of voor een parlementaire onderzoekscommissie) getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

90

Art. 5. De psycholoog die, uit hoofde van zijn staat of beroep, in het bezit is van geheimen die hem werden toevertrouwd, is gehouden tot het beroepsgeheim overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

Art. 458. Geneesheren, heekkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte (of voor een parlementaire onderzoekscommissie) getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

91

Art.6. Zodra een psycholoog begint aan een onderzoekswerk, een onderzoek, een begeleiding of een behandeling, treedt hij in een vertrouwensrelatie met zijn cliënt of proefpersoon, en is hij gebonden door de discretieplicht en het beroepsgeheim.

Art.7. Door de geheimhouding die de psycholoog aan zijn cliënt of proefpersoon verschuldigd is, is het hem verboden bekend te maken dat een persoon zijn diensten heeft ingeroepen. Op verzoek van de cliënt of proefpersoon kan hij hem echter een bewijs van consultatie afgeven.

Art.8. Indien hij verslag uitbrengt bij een gemachtigde derde, beperkt de psycholoog zich tot de informatie die rechtstreeks betrekking heeft op de gestelde vraag.

Art.9. Noch het einde van de professionele relatie, noch het overlijden van de cliënt of proefpersoon, noch de tussenkomst van één van de erfgenamen heft de discretieplicht van de psycholoog op.

De toestemming van de cliënt, van de proefpersoon of de gemachtigde derde bevrijdt de psycholoog niet van zijn discretieplicht.

De psycholoog die het voorwerp uitmaakt van een tuchtonderzoek kan in dit kader de gehele waarheid bekendmaken. Hij is echter gerechtigd de vertrouwelijke mededelingen van de cliënt of proefpersoon te verzwijgen.

[Artikelen 6 t.e.m. 13 zijn opgeheven]

92

Art. 5. (tweede deel)

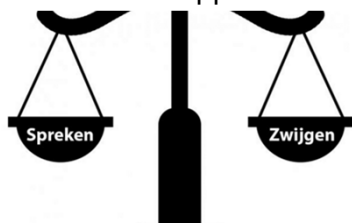
De psycholoog is, ten allen tijde, gehouden tot een discretieplicht, zelfs wanneer de activiteit uitgeoefend door de psycholoog niet behoort tot de categorie van activiteiten die hem verplichten tot het beroepsgeheim.

Discretieplicht is de verplichting om bij het uitoefenen van zijn functie geen vertrouwelijke gegevens vrij te geven aan anderen dan diegenen die gerechtigd zijn er kennis van te nemen.

Discretieplicht is o a ingeschreven in art. 17, 3° WAO (wet arbeidsovereenkomsten)

93

Beroepsgeheim raakt de kern, het fundament van de hulpverlening omdat het garandeert dat iemand in alle vertrouwen naar de hulpverlening kan stappen.

94

Wie kent deze man?

95

Mattias Desmet.

96

Wie kent deze man?

97

Wie kent deze man?

98

Ivo Poppe

De diaken des doods

Over de grens van het beroepsgeheim!

Het beroepsgeheim is onaantastbaar, vindt psycholoog Mattias Desmet. Hij is geschokt dat zijn notities uitgedeeld zijn aan de hele jury. 'Wie zal nog naar een psycholoog durven te gaan als alles publiek kan worden gemaakt?'

99

100

Wat onthouden we uit dit interview?

- De psychologische plek is een uitzonderlijke plek in het hulpverleningsveld, in het ziekenhuis,
- Aan het verbreken of niet verbreken gaat een grondige afweging vooraf – een strijd binnen en met uzelf.
- Ethische kwesties wegen zwaar door op mensen.
- Slechts in uitzonderlijke situaties mag men zijn beroepsgeheim verbreken.

101

Wat onthouden we uit dit interview?

- De psychologische plek is een uitzonderlijke plek in het hulpverleningsveld, in het ziekenhuis.
- Aan het verbreken of niet verbreken gaat een grondige afweging vooraf – een strijd binnen en met uzelf.
- Ethische kwesties wegen zwaar door op mensen.
- Slechts in uitzonderlijke situaties mag men zijn beroepsgeheim verbreken.

102

Wat onthouden we uit dit interview?

- De psychologische plek is een uitzonderlijke plek in het hulpverleningsveld, in het ziekenhuis,
- Aan het verbreken of niet verbreken gaat een grondige afweging vooraf – een strijd binnen en met uzelf.
- Ethische kwesties wegen zwaar door op mensen.
- Slechts in uitzonderlijke situaties mag men zijn beroepsgeheim verbreken.

103

Wat onthouden we uit dit interview?

- De psychologische plek is een uitzonderlijke plek in het hulpverleningsveld, in het ziekenhuis,
- Aan het verbreken of niet verbreken gaat een grondige afweging vooraf – een strijd binnen en met uzelf.
- Ethische kwesties wegen zwaar door op mensen.
- Slechts in uitzonderlijke situaties mag men zijn beroepsgeheim verbreken.

104

Wat onthouden we uit dit interview?

- De psychologische plek is een uitzonderlijke plek in het hulpverleningsveld, in het ziekenhuis,
- Aan het verbreken of niet verbreken gaat een grondige afweging vooraf – een strijd binnen en met uzelf.
- Ethische kwesties wegen zwaar door op mensen.
- Slechts in uitzonderlijke situaties mag men zijn beroepsgeheim verbreken.

105

Wat onthouden we uit dit interview?

In drie uitzonderlijke situaties kan een psycholoog zijn beroepsgeheim doorbreken:

1. Bij een gerechtelijke vervolging van de psycholoog en voor zijn tuchtraad
2. Bij een getuigenis in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie
3. In het geval van een noodtoestand

106

De getuigenis in rechte =

alleen de mondelinge en schriftelijke verklaringen die onder eed worden gegeven aan een autoriteit die gerechtigd is om getuigenissen te verzamelen.

Een rechter kan u bijvoorbeeld oproepen voor een getuigenis wanneer uw cliënt het slachtoffer is van partnergeweld en hij vermoedt dat uw getuigenis kan bijdragen tot het achterhalen van de waarheid of de vervolging van de dader.

107

Wat onthouden we uit dit interview?

Alleen de volgende instanties zijn bevoegd om u op te roepen voor een getuigenis in rechte:

- een strafrechtbank,
- een burgerlijk rechtbank,
- een administratieve rechtbank,
- een tuchtrechtbank,
- een onderzoeksrechter
- een parlementaire onderzoekscommissie.

Het volgende mag u dus niet beschouwen als een getuigenis in rechte:

- Het verhoor of een ondervraging door een politieagent
- Verklaringen of getuigenissen ten opzichte van een advocaat, parketmagistraat of gerechtsdeskundige
- Verklaringen voor een journalist.

108

Getuige in rechte wordt opgeroepen met een dagvaarding.

Wanneer u een dagvaarding ontvangt bent u effectief verplicht om:

- te verschijnen voor de rechter of rechtbank,
- u voor te stellen,
- de eed af te leggen.

... ook als je niet van plan bent uw beroepsgeheim te verbreken.

109

De uitzonderingen op Artikel 458 omvatten dus geen verplichting om te spreken.

U mag ook beslissen om niet te antwoorden op de vragen van de rechter. Dit betekent dat u uw beroepsgeheim kunt inroepen wanneer u meent dat dit noodzakelijk of opportuun is vanuit het belang van uw cliënt en het beschermen van de vertrouwensrelatie.

Pas na het horen van de vraag!

110

Het gaat om een wettelijke toelating om te antwoorden op de vragen van de rechter. Je mag!

Deontologisch gezien blijft u, wanneer u bereid bent op de vragen te antwoorden, nog wel gebonden aan uw discretieplicht: u treedt dus niet nodeloos in detail. U beperkt zich tot die informatie die noodzakelijk is om op de vraag te antwoorden, niets meer, niets minder.

111

Pas op met wat je meeneemt naar de rechtbank.

De rechter kan u dit laten afgeven, ook als u beweert dat wat daar in staat onder uw beroepsgeheim valt en dat niet alles betrekking heeft op de kwetsieuze zaak.

112

113

Art.12. = geschrapt uit onze code!

De psycholoog is bevrijd van zijn discretieplicht en kan deze niet inroepen in de gevallen en situaties waarin een wetgeving hem verplicht informatie bekend te maken zoals bijvoorbeeld de gevallen van aangifteplicht bedoeld in de artikelen 422bis en 458bis van het strafwetboek,

Art 12 = geschrapt!

Het strafwetboek blijft bestaan!

114

Artikel 458bis van het Strafwetboek

voorziet een wettelijk spreekrecht aan de procureur des Konings bij bepaalde misdrijven op minderjarigen of kwetsbare personen:

VERPLICHTING OM HET BEROEPSGEHEIM TE DOORBREKEN?

NEEN

Neen, het gaat om een mogelijkheid om te spreken en geen meldplicht.

115

Artikel 458bis van het Strafwetboek kunt u wel pas invoeren als aan alle specifieke voorwaarden is voldaan.

1. U hebt weet van een misdrijf dat is gepleegd op een minderjarige of op een kwetsbare persoon

```

    graph LR
      A[1. U bent op de hoogte van een misdrijf gepleegd op een minderjarige of kwetsbare persoon.] --- B[2. Dit misdrijf is opgenomen in de opsomming van misdrijven in artikel 458bis SW.]
      B --- C[3a. Er bestaat een ernstig of imminent gevaar voor de integriteit van het slachtoffer van het misdrijf.]
      B --- D[3b. Er zijn aanwijzingen van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen/kwetsbare personen ook slachtoffer worden van één van de misdrijven in artikel 458bis SW.]
      C --- E[4. U kunt niet zelf, noch met de hulp van anderen de integriteit van de persoon in gevaar beschermen.]
      D --- E
      style C fill:none,stroke:none
      style D fill:none,stroke:none
      style E fill:none,stroke:none
  
```

116

Artikel 458bis van het Strafwetboek kunt u wel pas invoeren als aan alle specifieke voorwaarden is voldaan.

Wanneer is iemand minderjarig in de zin van artikel 458bis van het Strafwetboek?

Iemand is minderjarig wanneer hij of zij de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt

---

117

Artikel 458bis van het Strafwetboek kunt u wel pas invoeren als aan alle specifieke voorwaarden is voldaan.

Wanneer is iemand kwetsbaar in de zin van artikel 458bis van het Strafwetboek? Om iemand als 'kwetsbaar' te beschouwen in de zin van artikel 458bis SW dient de kwetsbaarheid het gevolg te zijn van één van de volgende factoren:

- leeftijd,
- zwangerschap,
- partnergeweld,
- gebruiken van geweld,
- een ziekte,
- een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid.

Deze lijst is exhaustief. Dit wil zeggen dat u artikel 458bis SW niet kunt invoeren indien de persoon in kwestie omwille van een andere reden als kwetsbaar kan worden bestempeld.

118

Artikel 458bis van het Strafwetboek kunt u wel pas invoeren als aan alle specifieke voorwaarden is voldaan.

2. Het misdrijf dat is gepleegd is opgenomen in de lijst voorzien in artikel 458bis van het Strafwetboek

119

Deze misdrijven omvatten steeds een aanval op de fysieke of de psychische integriteit van een persoon [8], namelijk:

- bepaalde vormen van voyeurisme (artikels 371/1 en 377 SW);
- aanranding van de eerbaarheid en verkrachting (artikels 372 tot 377 SW);
- aan een min 16-jarige via informatie- en communicatietechnologie voorstellen om elkaar te ontmoeten om zo een seksueel misdrijf te plegen ('grooming', artikel 377quater SW);
- bepaalde feiten die te maken hebben met de ontucht, de corruptie of de prostitutie van personen (artikels 379 en 380 SW);
- bepaalde feiten gelieerd aan kinderporno, waaronder het bezitten, raadplegen, aanbieden of verdelen van kinderpornografisch materiaal (artikel 383bis SW);
- doodslag (artikels 392 tot 394, 396 en 397 SW);
- opzettelijke slagen en verwondingen, vergiftiging en opzettelijk doden zonder dat het gekwalificeerd kan worden als doodslag (artikel 398 tot 405ter SW);
- genitale verminking van vrouwen (artikels 409 SW);
- minderjarigen of kwetsbare personen verlaten (artikel 423 SW);
- minderjarigen of kwetsbare personen onthouden van voedsel of verzorging (artikels 425 en 426 SW);
- mensenhandel (artikel 433quinquies SW).

Deze lijst is exhaustief = dus alleen dan.

120

Artikel 458bis van het Strafwetboek kunt u wel pas invoeren als aan alle specifieke voorwaarden is voldaan.

3. Er is sprake van een van de volgende situaties of beide:

- a) er bestaat een ernstig en dreigend gevaar voor de fysieke of psychische integriteit van het slachtoffer
- b) er zijn aanwijzingen van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of kwetsbare personen slachtoffer worden van een van de misdrijven opgesomd in artikel 458bis SW

121

122

123

Artikel 458bis van het Strafwetboek kunt u wel pas invoeren als aan alle specifieke voorwaarden is voldaan.

Volgens het Hof van Cassatie is de uitzondering op het beroepsgeheim vervat in artikel 458bis SW niet van toepassing in een geval waarin een hulpverlener enkel met het slachtoffer van een misdrijf in de zin van dat artikel contact heeft gehad.

124

Artikel 458bis van het Strafwetboek geeft de beroepsbeoefenaar de mogelijkheid om te spreken:

- Alleen aan de procureur des konings.
- Dus niet aan de politie of het vertrouwenscentrum voor kindermishandeling.

125

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

Art. 422bis. Met gevangenisstraf van acht dagen tot (een jaar) en met geldboete van vijftig [euro] tot vijfhonderd [euro] of met een van die straffen alleen wordt gestraft hij die verzuimt hulp te verlenen of te verschaffen aan iemand die in groot gevaar verkeert, hetzij hij zelf diens toestand heeft vastgesteld, hetzij die toestand hem is beschreven door degenen die zijn hulp invoeren.

Ook hier duidelijk voorwaarden!

126

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

1. Een levende persoon is in gevaar

```

    graph LR
      A[1. Een levende persoon is in gevaar.] --> B[2. Er is sprake van een doodsgevaar of een ernstig gevaar voor de integriteit van een persoon.]
      B --> C[3. U hebt weet van het gevaar of u wordt als psycholoog verondersteld ervan op de hoogte te zijn.]
      C --> D[4. Het gevaar is reëel en actueel.]
      D --> E[5. U kunt helpen zonder gevaar voor uzelf of anderen.]
    
```

127

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

2. Er is sprake van een doodsgevaar of van een ernstig gevaar voor de integriteit van een persoon

```

    graph LR
      A[1. Een levende persoon is in gevaar.] --> B[2. Er is sprake van een doodsgevaar of een ernstig gevaar voor de integriteit van een persoon.]
      B --> C[3. U hebt weet van het gevaar of u wordt als psycholoog verondersteld ervan op de hoogte te zijn.]
      C --> D[4. Het gevaar is reëel en actueel.]
      D --> E[5. U kunt helpen zonder gevaar voor uzelf of anderen.]
    
```

Gents Hof van Beroep: enkel de fysieke integriteit moet bedreigd zijn.

Hof van Beroep van Luik, Correctionele rechtbank van Antwerpen: heeft betrekking op zowel de fysieke als de mentale gezondheid.

128

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

3. U hebt kennis van het gevaar OF u wordt als psycholoog (binnen redelijke grenzen) verondersteld om ervan op de hoogte te zijn

```

    graph LR
      A[1. Een levende persoon is in gevaar.] --> B[2. Er is sprake van een doodsgevaar of een ernstig gevaar voor de integriteit van een persoon.]
      B --> C[3. U hebt kennis van het gevaar OF u wordt als psycholoog (binnen redelijke grenzen) verondersteld om ervan op de hoogte te zijn.]
      C --> D[4. Het gevaar is reëel en actueel.]
      D --> E[5. U kunt helpen zonder gevaar voor uzelf of anderen.]
    
```

129

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

Cave: suïcidegevaar!

In sommige omstandigheden volgt uit uw specifieke (professionele) competenties dat u op de hoogte had moeten zijn van een zeker gevaar. Zo kan een psycholoog suïcidegevaar doorgaans op een meer accurate manier opmerken in vergelijking met een persoon zonder hulpverlenende achtergrond. Een psycholoog zal normaal gezien ook op een meer adequate manier kunnen reageren.

130

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

De manier waarop u kennis neemt van het gevaar maakt geen verschil. De hulpverleningsplicht gaat zowel op als:

- u het gevaar persoonlijk vaststelt;
- u er onrechtstreeks van op de hoogte wordt gebracht.

Deze laatste situatie is bijvoorbeeld van toepassing indien u via telefoon wordt ingelicht door de persoon in gevaar of door een derde.

131

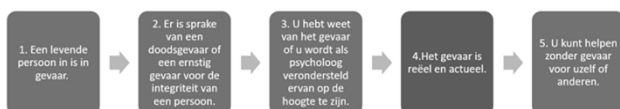

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

4. Het gevaar is reëel en actueel

132

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

Hoe een gevaarsituatie ontstaat, is niet belangrijk in de beoordeling van schuldig verzuim. Ook als het slachtoffer de gevaarsituatie zelf heeft gecreëerd (vb. door een zelfmoordpoging), kan er sprake zijn van een hulpverleningsplicht.

133

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

Het is mogelijk dat u een bepaalde situatie verkeerd inschat en dat u daardoor niet doorhebt dat er sprake is van een gevaarsituatie. Niet helpen kan dan niet beschouwd worden als schuldig verzuim. Schuldig verzuim is immers een intentioneel misdrijf: u beslist bewust om niet te helpen.

Schuldig verzuim is echter wel mogelijk indien u de situatie verkeerd inschat omdat u onvoldoende moeite hebt gedaan om er een duidelijk zicht op te krijgen.

134

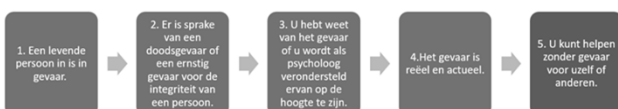

Art. 422bis: Het beroepsgeheim doorbreken in het kader van de hulpverleningsplicht (art. 422bis van het Strafwetboek)

5. U kunt helpen zonder ernstig gevaar voor uzelf of anderen

135

Verzuimen om hulp te verlenen of te verschaffen

Hulp verschaffen

Een hulpverlener moet in beginsel zelf hulp verlenen.

Als dat niet volstaat, moet in eerste instantie een beroep worden gedaan op een geschikte derde – wat dus meteen een doorbreken van het beroepsgeheim inhoudt.

Deze 'geschikte derde' moet in eerste instantie worden gezocht binnen de hulpverlening.

Enkel als binnen de hulpverlening geen passende oplossing kan worden gevonden, kan een melding aan politie of justitie noodzakelijk zijn om de hulpverleningsplicht te vervullen.

136

Art. 458bis. Eenieder, die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 371/1 tot 377, 377quater, 379, 380, 383bis, §§ 1 en 2, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425, 426 en 433quinquies, gepleegd op een minderjarige of op een persoon die kwetsbaar is ten gevolge van zijn leeftijd, zwangerschap, partnergeweld, een ziekte dan wel een lichamelijk of geestelijk gebrek of onvolwaardigheid **kan**, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, hetzij wanneer er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de fysieke of psychische integriteit van de minderjarige of de bedoelde kwetsbare persoon en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen, hetzij wanneer er aanwijzingen zijn van een gewichtig en reëel gevaar dat andere minderjarigen of bedoelde kwetsbare personen het slachtoffer worden van de in voormelde artikelen bedoelde misdrijven en hij deze integriteit niet zelf of met hulp van anderen kan beschermen.

137

---

1. Een levende persoon in is in gevaar.

2. Er is sprake van een doodsgevaar of een ernstig gevaar voor de integriteit van een persoon.

3. U hebt weet van het gevaar of u wordt als psycholoog verondersteld ervan op de hoogte te zijn.

4. Het gevaar is reëel en actueel.

5. U kunt helpen zonder gevaar voor uzelf of anderen.

De hulpverleningsplicht houdt niet noodzakelijkerwijze een meldplicht in.

Enkel wanneer een beroep op 'derdenhulp' noodzakelijk is, doet er zich een conflictsituatie tussen de geheimhoudingsplicht en de hulpverleningsplicht voor.

138

De mogelijkheid om je te beroepen op 'de noodsituatie'

De noodtoestand is een rechtsprincipe dat niet in een wet is verankerd maar wel unaniem aanvaard wordt in de rechtspraak en de rechtsleer.

Om te kunnen spreken van een noodtoestand moet de waarde die wordt opgeofferd wettelijk beschermd zijn (hier het beroepsgeheim), in tegenstelling tot de waarde waaraan voorrang wordt gegeven (ontvoering door een ouder uit een niet gescheiden koppel).

Als de tweede waarde wel wettelijk zou beschermd zijn, is er sprake van een andere rechtvaardigingsgrond dan de noodtoestand om het beroepsgeheim te doorbreken. Het doorbreken van het beroepsgeheim wordt dan voorgeschreven door de wet of bevolen door de overheid. Het Artikel 458bis van het Strafwetboek is hiervan een voorbeeld.

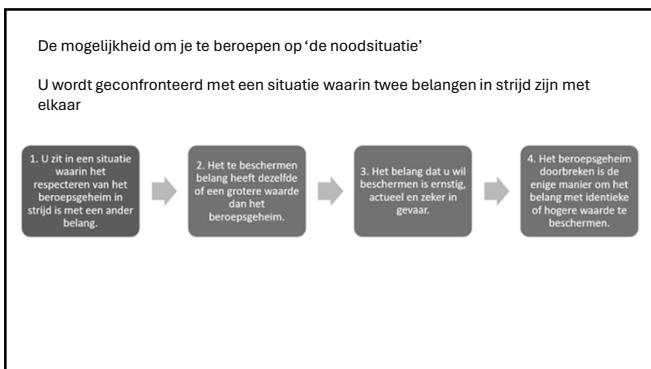

139

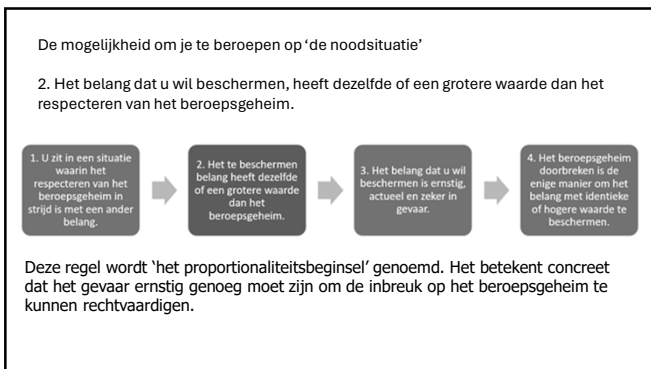

140

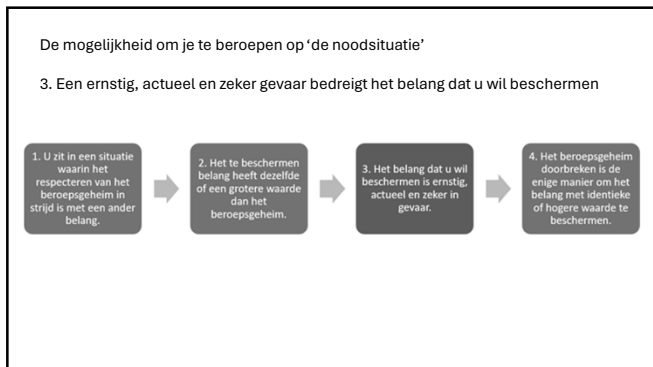

141

142

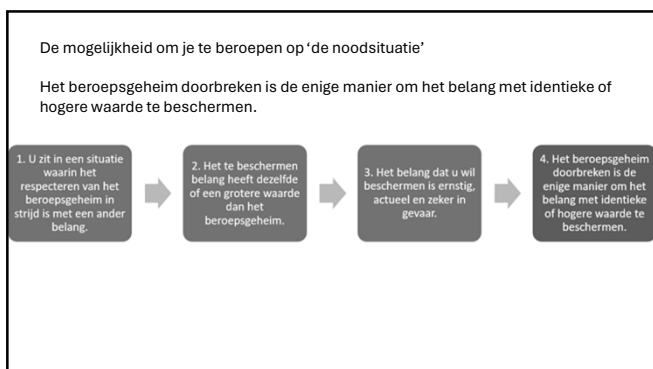

143

144

Wil voor mij aangifte doen.

145

Wil voor mij aangifte doen.

146

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... **De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim.** In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het **onder strikte voorwaarden**.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient.

147

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient

148

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient

149

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient

150

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient

151

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient

152

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. De finale beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient

153

Het is niet ondenkbaar dat een cliënt aan een hulpverlener vraagt bepaalde feiten te melden aan justitie of politie. Redenen daarvoor kunnen divers zijn: omdat de drempel om zelf aangifte te doen te hoog is, omdat hij reeds negatieve ervaringen heeft met politie/justitie... De instemming van de cliënt vormt echter een onzekere grondslag voor het doorbreken van het beroepsgeheim. In de rechtsleer zijn er verschillende strekkingen hieromtrent. Sommigen aanvaarden wel dat de instemming van de cliënt een betekenisvolle rol vervult, zij het onder strikte voorwaarden.

Wanneer u dat zou doen moet u met de volgende voorwaarden rekening houden:

1. Voorafgaand - De instemming van de cliënt moet de informatie-uitwisseling voorafgaan.
2. Vrij - De cliënt moet zijn instemming in alle vrijheid kunnen geven.
3. Specifiek - De cliënt moet specifiek aangeven welke informatie ten aanzien van welke bestemming bekendgemaakt mag worden en welke informatie geheim moet blijven.
4. Uitdrukkelijk - De cliënt moet duidelijk, expliciet en nadrukkelijk instemmen met de bekendmaking van welbepaalde gegevens.
5. Geïnformeerd - De cliënt moet voldoende geïnformeerd zijn over de draagwijdte en de gevolgen van zijn instemming.
6. Volgehouden - Als de cliënt zijn instemming intrekt, moet de hulpverlener dat respecteren.
7. Oordeel hulpverlener - De geldige instemming van de cliënt met de bekendmaking van bepaalde vertrouwelijke gegevens is een noodzakelijke, maar op zich onvoldoende voorwaarde om informatie uit te wisselen. **De finate beoordeling ligt bij de hulpverlener, die moet inschatten of het delen van bepaalde gegevens in dit concreet geval het belang van de cliënt dient**

154

155

Beroepsgeheim en fiscale controle:

Op ontvangstbewijzen staat de naam van de patiënt, tenzij u een code gebruikt, die refereert naar de patiënt (een dossiernummer bijvoorbeeld).

Wil de fiscus toch namen van patiënten wil kennen?

Neem dan contact op met de tuchtraad en weiger ondertussen de inzage.

De tuchtraad kan dan de vragen van de fiscus beantwoorden.

Stelt de tuchtraad vast dat u dat alleen doet uit eigenbelang, dan leidt dat tot een belastingverhoging en een fiscale boete.

156

Beroepsgeheim en koppeltherapie:

Je mag geen informatie over de ene persoon van het koppel delen met de andere persoon van het koppel.

157

Beroepsgeheim en ouderlijk gezag bij een wilsbekwame jongere:

In het Burgerlijk Wetboek staat dat ouders die het ouderlijk gezag uitoefenen recht hebben op de nodige informatie.

In het decreet rechtspositie van de minderjarige (art 23) staat echter dat een minderjarige, gemotiveerd, zijn of haar ouders bepaalde informatie mag onthouden.

Art 16 van het Kinderrechtenverdrag formuleert ook duidelijk het recht op privacy van de minderjarige.

Een wilsbekwame jongere kan zijn recht op informatie volledig zelf uitoefenen. Je hebt de toestemming van de jongere dus nodig.

158

Beroepsgeheim en de niet-wilsbekwame minderjarige:

Beide ouders dragen het ouderlijk gezag en hebben volgens art. 7 van de Wet op de patiëntenrechten recht op informatie.

Bij onenigheid tussen de ouders is een mondelinge en schriftelijke toestemming nodig van beide ouders om alleen die informatie te delen, die nodig is.

159

160

Als beide ouders het ouderlijk gezag uitoefenen, dus ook en vooral wanneer zij gescheiden zijn, moeten beide ouders de toestemming verlenen om een minderjarige in behandeling te nemen.

Art. 15. De psycholoog informeert zich over de eventuele conflictueuze context waarin hem om advies wordt gevraagd. In situaties van conflictueuze echtscheidingen respecteert de psycholoog de wet betreffende de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag.

De wilsbekwaamheid van de jongere laat toe hem/haar te behandelen als een volwassene.

161

Als beide ouders het ouderlijk gezag uitoefenen, dus ook en vooral wanneer zij gescheiden zijn, moeten beide ouders de toestemming verlenen om een wilsonbekwame minderjarige in behandeling te nemen.

Art. 15. De psycholoog informeert zich over de eventuele conflictueuze context waarin hem om advies wordt gevraagd. In situaties van conflictueuze echtscheidingen respecteert de psycholoog de wet betreffende de gezamenlijke uitoefening van het ouderlijk gezag.

De wilsbekwaamheid van de verkeerdelijk onbekwaam geachte jongere laat toe hem/haar te behandelen als een volwassene.

162

In het belang van de wilsonbekwame minderjarige patiënt en teneinde een bedreiging van diens leven of een ernstige aantasting van diens gezondheid af te wenden, kan u niettemin de begeleiding opstarten (en moet u dit zelfs doen),

- De vraag moet aan de ouder wel gesteld zijn en de behandeling moet wel worden meegedeeld.
- Een schriftelijke motivering moet worden toegevoegd aan het patiëntendossier (art. 15, §3 WPR).

163

Het gedeeld beroepsgeheim:

164

Het gedeeld beroepsgeheim:

Art.14. Het gedeelde beroepsgeheim: De psycholoog kan op eigen verantwoordelijkheid vertrouwelijke gegevens waarover hij beschikt delen **om de doeltreffendheid van zijn werk te optimaliseren.**

Hier toe past hij de gebruikelijke cumulatieve regels betreffende het gedeelde geheim:

Wanneer?		Met wie?		Wat?
1. U hebt de cliënt voorgesprek ingelicht	2. De cliënt gaat akkoord met het uitwisselen van informatie	3. De gegevens-uitwisseling dient het belang van uw cliënt	4. De persoon waarmee u informatie uitwisselt is ook aan het beroepsgeheim gebonden	5. De persoon waarmee u informatie uitwisselt, handelt in het kader van dezelfde opdracht
				6. U beperkt zich tot wat strikt noodzakelijk is

165

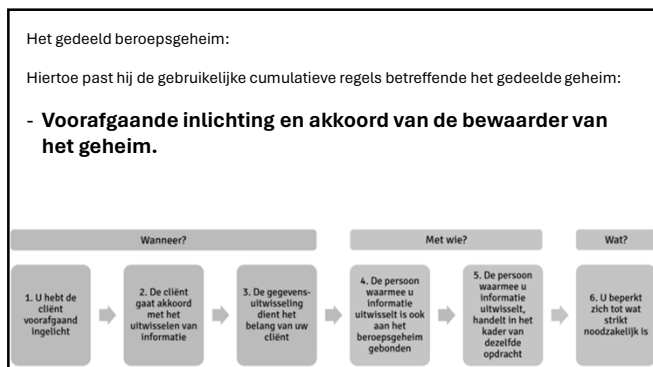

166

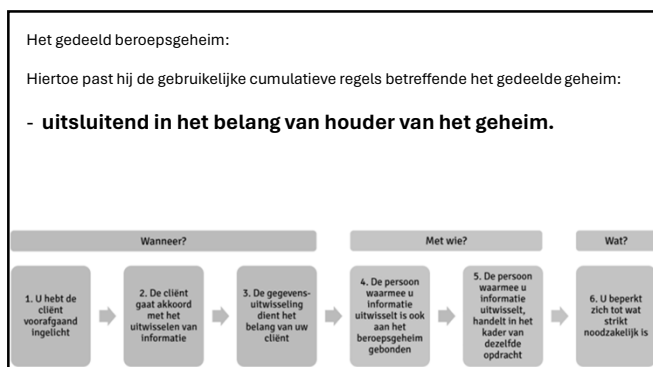

167

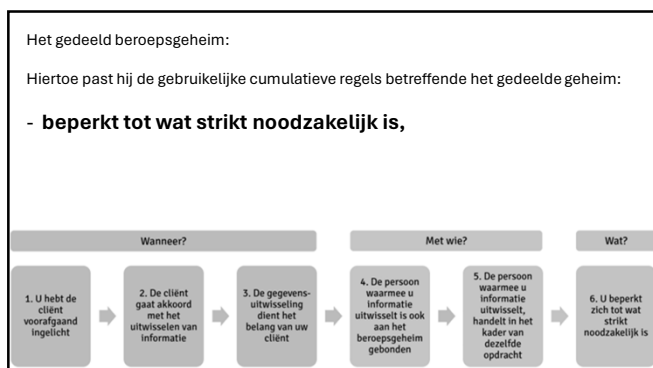

168

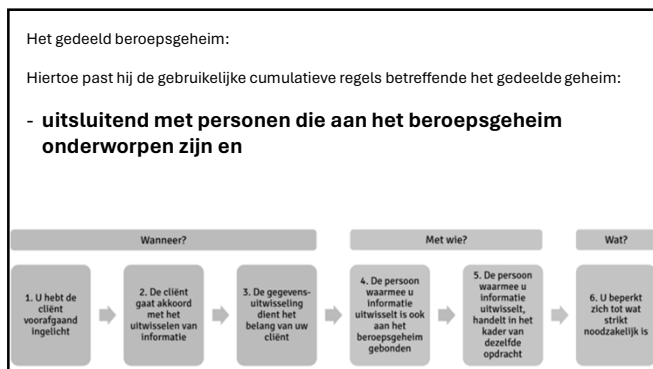

169

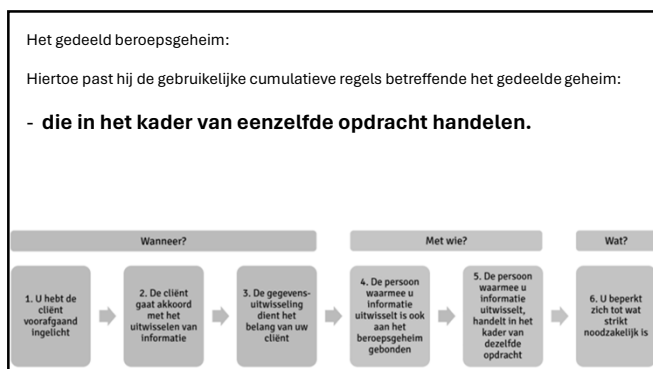

170

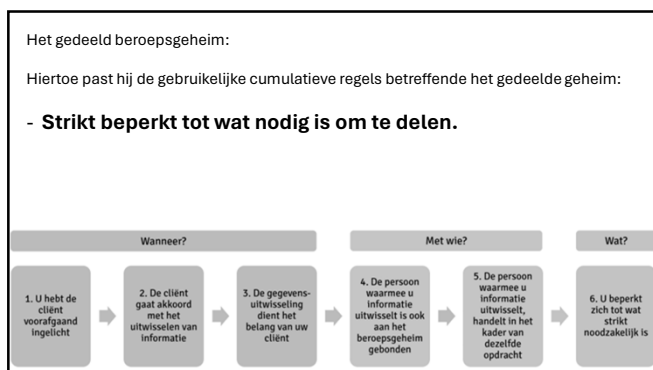

171

De toestemming hernieuwen bij een nieuwe onderzoeks- of therapievraag.

Aan Vlaamse kant schuiven een aantal juristen het 'gezamenlijk beroepsgeheim' naar voor als een bijkomende uitzondering die de uitwisseling van gegevens mogelijk maakt. Het gezamenlijk beroepsgeheim houdt in dat informatie kan worden uitgewisseld binnen dezelfde voorwaarden die gelden voor het gedeeld beroepsgeheim, met de uitzondering dat ook alle relevante informatie mag worden uitgewisseld en niet alleen informatie die strikt noodzakelijk is.

172

Beroepsgeheim en samenwerken met andere hulpverleners:

Artikel 33, § 1, eerste lid van de gecoördineerde wet betreffende de gezondheidszorgberoepen (WUG):

Elke beoefenaar bedoeld in het artikel is gehouden, "op verzoek of met akkoord van de patiënt, aan een ander behandelend beoefenaar door de patiënt aangeduid om hetzij de diagnose, hetzij de behandeling voort te zetten of te vervolledigen, alle nuttige of noodzakelijke hem betreffende inlichtingen van geneeskundige of farmaceutische aard mede te delen".

10 MEI 2015. - Gecoördineerde wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen

173

Contact tracing en beroepsgeheim:

Op 1 juli 2020 is een nieuw koninklijk besluit in het kader van het contactonderzoek in werking getreden.
Dit koninklijk besluit bevat een wettelijke grondslag die u toelaat om uw beroepsgeheim te doorbreken ingeval u gecontacteerd wordt door een contactopspoorder nadat u (vermoedelijk) besmet raakte met Covid-19.

Namen doorgeven mag vanaf 1 juli dus nu WEL!

Alternatief:

Vraag het referentienummer van uw dossier en deel dat samen met de datum van uw contact zelf met uw patiënten. Zij kunnen die informatie dan doorgeven aan hun huisarts, die de verdere stappen zal zetten.

Van toepassing op bijvoorbeeld TBC.

174

Art. 21 - 24: Eerbiedigen en verdedigen van de fundamentele rechten van de persoon (informatie, keuzevrijheid, vrije geïnformeerde toestemming, openheid over de eigen positie bij opgelegd onderzoek, ...).

Art. 25: De psycholoog neemt in het kader van zijn competenties persoonlijk verantwoordelijkheid op voor zijn methoden en technieken en voor zijn adviezen en therapieën. Het betreft een middelenverbintenis en geen resultaatverbintenis.

175

Art.26: De psycholoog eist van zijn medewerkers (ook van niet-psychologen) de naleving van deze deontologische regels in de taken die ze uitvoeren. Hij neemt de verantwoordelijkheid op voor hun eventuele niet-naleving.

176

Art.29: De psycholoog moet de continuïteit verzekeren van de professionele diensten die hij aan de cliënt of proefpersoon verstrekt, met inbegrip van de medewerking met andere beroepen.

177

Art. 30 – 34: De psycholoog handelt binnen de grenzen van zijn competenties, is daar eerlijk over en verwijst zo nodig.

FOUR STAGES OF COMPETENCE

178

Art. 35 – 38: De psycholoog moet eerlijk handelen, ook over de kostprijs van wat hij doet, mag geen onterechte winst beogen met zijn methoden, geen schade toebrengen, ethische problemen helpen oplossen, moet zijn middelen afstellen op de problematiek.

Art. 39 - 47: Reclame, publicaties, niet aanvaarden van commissies, andere opvattingen respecteren, geen grenzen overschrijden, ...

179

Art.48: Wanneer een psycholoog van oordeel is dat een vakgenoot zich niet gedraagt in overeenstemming met deze Code, zal hij hem erop wijzen.

Art.49 - 50: Geen druk dulden bij uitoefening van zijn functie. Bij samenwerking met andere beroepen zal de psycholoog zijn professionele identiteit en onafhankelijkheid doen eerbiedigen en eerbiedigt hij die van de anderen.

180

181

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.
 In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:
  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift
6. Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

182

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. **Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar**
3. Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.
 In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:
  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift
6. Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

183

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. **Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.**
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.

In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:

  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift
6. Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

184

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. **Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.**
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.

In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:

  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift
6. Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

185

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. **Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.**
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.

In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:

  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift
6. Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

186

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.
 In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:
  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. **Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift**
6. Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

187

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.
 In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:
  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. **Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift**
6. **Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer**
7. Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst

188

We zijn gebonden door de rechten van de patiënt:

1. Ontvangen van een kwaliteitsvolle dienstverlening
2. Vrij kiezen van de beroepsbeoefenaar
3. Recht om geïnformeerd worden over zijn gezondheidstoestand en het recht om daarover niet geïnformeerd te worden.
  - al dan niet bijgestaan door een familielid of een vertrouwenspersoon
  - De beroepsbeoefenaar kan de patiënt uitzonderlijk en tijdelijk bepaalde informatie onthouden, als hij oordeelt dat die informatie op dat ogenblik voor de gezondheid van de patiënt ernstige schade zou meebrengen.
 In dat geval moet de beroepsbeoefenaar:
  - een andere beroepsbeoefenaar raadplegen
  - de redenen voor zijn beslissing in het patiëntendossier noteren
  - de gevoelige informatie meedelen aan de eventuele vertrouwenspersoon
4. Vrij toestemmen in een tussenkomst, met voorafgaande informatie
- 4.bis Vernemen of de beroepsbeoefenaar verzekerd is en gemachtigd is om zijn beroep uit te oefenen
5. **Kunnen rekenen op een zorgvuldig bijgehouden patiëntendossier, met mogelijkheid tot inzage en afschrift**
6. **Verzekerd zijn van de bescherming van zijn persoonlijke levenssfeer**
7. **Neerleggen van een klacht bij een ombudsdienst**

189

DE SINT VINDT JIJN
PRIVACY ERG BELANGRIJK
EN WIL WETEN OF JE IN 'T
KAKKER LIJN DE GEFTE DATA
OVER JIJN MAG BÛHOUDEN
IN Z'N GROTE BOEK!

LECTOR

GDPR werd op 25 mei 2018 van kracht.
General Data Protection Regulation

190

"Before I write my name on the board, I'll need to know how you're planning to use that data."

191

Op 25 mei 2018 werd de GDPR van kracht in de gehele Europese Unie. Dat betekent dat er vanaf die datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele EU.

Vervangt dus de eerder bestaande privacywetgeving.

192

Welke rechten hebben particulieren onder de GDPR?

Er zijn 8 rechten voor particulieren onder de GDPR:

1. Het recht op informatie – Organisaties moeten volledig transparant zijn in hoe zij omgaan met persoonlijke gegevens.
2. Het recht op inzage – particulieren hebben het recht te weten waar hun data staat en hoe dit wordt verwerkt.
3. Het recht op rectificatie – particulieren hebben het recht om persoonlijke gegevens aan te passen wanneer deze onjuist of incompleet zijn.
4. Het recht op vernietiging – Dit wordt ook wel het recht om vergeten te worden genoemd. De particulier moet de mogelijkheid hebben om al zijn persoonlijke gegevens verwijderd te zien als er geen gebruik meer van wordt gemaakt en er geen wettelijke verplichting is om deze data te bewaren.
5. Het recht op beperking van de verwerking – particulieren hebben het recht om de verwerking van hun persoonlijke gegevens te stoppen of te beperken.
6. Het recht op overdraagbaarheid van de gegevens – De particulier heeft het recht om de persoonlijke gegevens die gebruikt worden op te vragen en te gebruiken voor eigen doeleinden.
7. Het recht van bezwaar – In bepaalde gevallen is de particulier bevoegd om bezwaar te maken tegen het gebruik van de data. Dit is bijvoorbeeld het geval bij direct marketing of het gebruik in het kader van publiek belang.
8. De rechten bij geautomatiseerde individuele besluitvorming, waaronder profilering. De GDPR geeft de mogelijkheid om in bepaalde gevallen bezwaar aan te tekenen tegen geautomatiseerde gegevens verwerking.

193

GDPR:

Tracht vooral ook ervoor te zorgen dat digitale informatie niet onrechtmatig en onbeveiligd behandeld wordt door de houder van de verkregen informatie.

194

22 APRIL 2019. - Wet inzake de kwaliteitsvolle praktijkvoering in de gezondheidszorg

(NOTA : Raadpleging van vroegere versies vanaf 14-05-2019 en tekstbijwerking tot 03-02-2020)

Bron : VOLKSGEZONDHEID, VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN EN LEEFMILIEU
 Publicatie : 14-05-2019 nummer : 2019041141 bladzijde : 46372
 Dossiernummer : 2019-04-22/20
 Inwerkingtreding : 01-07-2021 01-07-2022 ....

195

Toelating om het beroep van klinisch psycholoog uit te oefenen met gebruik van de titel van 'klinisch psycholoog'	 Psychologencommissie Commission des Psychologues		
	<u>Inschrijving bij de Psychologencommissie</u>	<u>Visum bij de FOD Volksgezondheid</u>	<u>Erkenning bij het Agentschap Zorg en Gezondheid</u>

196

Deze Toezichtcommissie is dus een controleorgaan dat door de Kwaliteitswet in het leven wordt geroepen en die specifiek tot taak heeft om toezicht uit te oefenen op:

- gevallen van onwettige uitoefening van de klinische psychologie;
- de fysieke en psychische geschiktheid van de klinisch psycholoog om zonder risico's diens beroep uit te oefenen;
- de naleving van de Kwaliteitswet en diens uitvoeringsbesluiten;
- de naleving van de Patiëntenrechtenwet;
- omstandigheden die bij verdere praktijkvoering door de klinisch psycholoog ernstige gevolgen doen vrezen voor de patiënt of de volksgezondheid.

197

Kwaliteitswet – Inhoud

2. Bekwaamheid en visum (art. 8 tem 11 KW)

- Juridische bevoegdheid tot uitoefening van het beroep van klinisch psycholoog (cf. art. 25, §1, 1° WUG)

↓

Portfolio, bij voorkeur elektronisch (cf. art. 30 en 32 DC)

↓

- Juridische bevoegdheid tot uitoefening van (deel van) het beroep van klinisch psycholoog waarvoor bekwaamheid wordt bewezen

---

198

Op 8 augustus 2022 verscheen in het Belgisch Staatsblad een wet tot wijziging van de Kwaliteitswet die de toezichtscommissie heeft geïnstalleerd.

199

De Toezichtscommissie zal tot taak hebben om toezicht uit te oefenen op:

- Gevallen van onwettige uitoefening van de klinische psychologie;
- De fysieke en psychische geschiktheid van de klinisch psycholoog om zonder risico's diens beroep uit te oefenen;
- De naleving van de Kwaliteitswet en diens uitvoeringsbesluiten;
- De naleving van de Patiëntenrechtenwet;
- Omstandigheden die bij verdere praktijkvoering door de klinisch psycholoog ernstige gevolgen doen vrezen voor de patiënt of de volksgezondheid.

De Toezichtscommissie zal dergelijk toezicht zowel systematisch als ad hoc kunnen uitoefenen, en dit na een klacht, op eigen initiatief of op verzoek van de minister van Volksgezondheid. De Toezichtscommissie zal multidisciplinair worden samengesteld (met o.a. klinisch psychologen) en worden voorgezeten door een (ere)magistraat.

200

- De gezondheidszorgbeoefenaar houdt in een portfolio de nodige gegevens bij, bij voorkeur in elektronische vorm, waaruit blijkt dat hij beschikt over de nodige bekwaamheid en ervaring.
- De gezondheidszorgbeoefenaar verwijst de patiënt naar een andere ter zake bevoegde gezondheidszorgbeoefenaar wanneer de gezondheidsproblematiek of de vereiste gezondheidszorg de grenzen van zijn eigen bekwaamheid overschrijdt.
- De gezondheidszorgbeoefenaar vermeldt de in het eerste lid bedoelde doorverwijzing in het patiëntendossier.
- De gezondheidszorgbeoefenaar mag enkel gezondheidszorg verstrekken indien hij beschikt over een visum dat zijn bekwaamheid tot uitoefening van zijn gezondheidszorgberoep reflecteert.

201

- De gezondheidszorgbeoefenaar verzekert zich ervan dat de nodige omkadering aanwezig is die hem toelaat om gezondheidszorg op een kwalitatief hoogstaand niveau te verrichten.
- De gezondheidszorgbeoefenaar mag een aan de gang zijnde behandeling van een patiënt niet onderbreken zonder vooraf alle voorzieningen te hebben getroffen om de continuïteit van de zorg te garanderen.
- De gezondheidszorgbeoefenaar stelt met het oog op deze continuïteit de patiënt in kennis van de gezondheidszorgbeoefenaar die behoort tot hetzelfde gezondheidszorgberoep en die beschikt over dezelfde bekwaamheid waar de patiënt voor opvolging terecht kan indien hijzelf niet beschikbaar is voor zijn praktijkvoering.

Organisatie, Continuïteit en Permanentie

202

- De gezondheidszorgbeoefenaar deelt, mits toestemming van de patiënt als bedoeld in artikel 36, aan een ander behandelend gezondheidszorgbeoefenaar door de patiënt aangewezen om hetzij de diagnose, hetzij de behandeling voort te zetten of te vervolledigen, alle daaromtrent nuttige of noodzakelijke informatie mee.
- De gezondheidszorgbeoefenaar bewaart het patiëntendossier gedurende minimum 30 jaar en maximum 50 jaar te rekenen vanaf het laatste patiëntcontact.
- De gezondheidszorgbeoefenaar heeft toegang tot persoonsgegevens betreffende de gezondheid van de patiënt die worden bijgehouden en bewaard door andere gezondheidszorgbeoefenaars op voorwaarde dat de patiënt **voorafgaand zijn geïnformeerde toestemming tot deze toegang gaf**.

203

- De patiënt kan bij het verlenen van de in het eerste lid bedoelde toestemming bepaalde gezondheidszorgbeoefenaars uitsluiten.
- De gezondheidszorgbeoefenaar heeft enkel toegang tot de persoonsgegevens betreffende de gezondheid van een patiënt waarmee hij een therapeutische relatie heeft.
- De gezondheidszorgbeoefenaar die een therapeutische relatie met de patiënt heeft, heeft enkel toegang tot de persoonsgegevens betreffende de gezondheid van deze patiënt onder de volgende voorwaarden:
  - 1° de finaliteit van de toegang bestaat uit het verstrekken van gezondheidszorg;
  - 2° de toegang is noodzakelijk voor de continuïteit en kwaliteit van het verstrekken van gezondheidszorg;
  - 3° de toegang beperkt zich tot de gegevens die dienstig en pertinent zijn in het kader van het verstrekken van gezondheidszorg.

204

- Wanneer in een spoedgeval geen duidelijkheid aanwezig is omtrent de toestemming van de patiënt met betrekking tot de toegang van de gezondheidszorgbeoefenaar tot de persoonsgegevens die de gezondheid van de patiënt betreffen, heeft de gezondheidszorgbeoefenaar met het oog op het verstrekken van de noodzakelijke gezondheidszorg in het belang van de patiënt toegang tot bedoelde gegevens onder de in de artikelen 37 en 38 gestelde voorwaarden.
- De gezondheidszorgbeoefenaar die de persoonsgegevens betreffende de gezondheid van de patiënt bijhoudt en bewaart, neemt de nodige maatregelen opdat de patiënt kan controleren welke personen toegang hebben of hebben gehad tot de hem betreffende persoonsgegevens betreffende de gezondheid.

205

Het EPD

206

Sommige EPD's delen alle informatie van elke dienst van het ene ziekenhuis met alle diensten van alle andere ziekenhuizen, die hetzelfde EPD gebruiken.

Willen we dat?

207

Sommige EPD's delen alle informatie van elke dienst van het ene ziekenhuis met alle diensten van alle andere ziekenhuizen, die hetzelfde EPD gebruiken.

Mag het?

208

Verzekeringsartsen kunnen meekijken in uw medisch dossier

Minister De Block gaat systemen voor elektronische patiëntendossiers herbeoordelen. Beeld: Tin Derven

Verzekeringsartsen kunnen de digitale medische dossiers van patiënten inkijken. Informatie uit de medische geschiedenis van een patiënt kan zo gebruikt worden om terugbetaling in een verzekeringsdossier te betwisten, zo blijkt uit onderzoek van De Morgen. Minister van Volksgezondheid Maggie De Block (Open Vld) wil het hele systeem nu herbeoordelen.

Willen we dat?

209

Sommige EPD's delen alle informatie van elke dienst van het ene ziekenhuis met alle diensten van alle andere ziekenhuizen, die hetzelfde EPD gebruiken.

Onze vroegere deontologie liet dit niet toe!

210

Het mag nog steeds niet!

Maar er is iets veranderd.

211

- Het openbare orde karakter van de deontologische code en van de patiëntenrechten betekent dat dit boven de regelgeving en normen van een werkplek gaat, m.i.v. het eisenkader bij accreditering. HFDST IV, afd. II, art. 28
- Het plaatsen van verslagen in een CPD betekent dat eenieder die CPD kan lezen, kan zien dat een psycholoog geconsulteerd werd. HFDST III, afd. I, art.7 (Art.7. Door de geheimhouding die de psycholoog aan zijn cliënt of proefpersoon verschuldigd is, is het hem verboden bekend te maken dat een persoon zijn diensten heeft ingeroepen. Op verzoek van de cliënt of proefpersoon kan hij hem echter een bewijs van consultatie afgeven.) = is afgeschafte!
- Een Geïnformeerde Toestemming hebben we niet van de patiënt om gegevens zichtbaar te maken voor eenieder die CPD kan lezen: HFDST III, afd. III, art.19 die niet samen handelt aan dezelfde opdracht en geen vraag heeft gesteld aan de psycholoog. HFDST III, afd.I, Art.8. /HFDST III, afd.III, Art. 14. (bv. Een oogarts heeft geen opdracht inzake dementiescreening).
- De psycholoog is verantwoordelijk in het niet naleven van de discretieplicht en beroepsgeheim. Dus als wij weet hebben van het feit dat de arts zijn verslag in CPD plaatst draagt hij nog de verantwoordelijkheid om dit (niet) toe te laten. HFDST IV, afd. II, art.26, art.28

212

Informed Consent:

Art. 19 van het KB inzake de plichtenleer van de psycholoog: **De vrije en geïnformeerde toestemming** van de cliënt, proefpersoon of van zijn wettelijke vertegenwoordiger is **vereist voorafgaand aan elke handgeschreven, audiovisuele, informatica- of andere vorm van registratie van de gegevens die op hem betrekking hebben. Dit geldt eveneens voor de overdracht van gegevens ongeacht voor welk doeleinde deze overdracht gebeurt.**

Het is duidelijk dat

- de patiënt voorafgaand geïnformeerd moet zijn
  - toestemming moet geven
- over
- het bijhouden van informatie met betrekking tot de patiënt
  - het delen van informatie over de patiënt.

213

Evolutie:

Inspanningsverbintenis om het geheim zo goed mogelijk te bewaren.

Verantwoordelijkheid van de auteur wordt verplaatst naar de verantwoordelijkheid van de lezer.

De toestemming van de patiënt ontslaat ons niet van

Onze deontologie
De patiëntenrechten
Onze discretieplicht.

Een praktische oplossing:

214

Verlaggeving – communicatie naar artsen

215

Verlaggeving – communicatie naar artsen

In het verslag:

Vertrouwelijk!
Dit verslag mag NIET in het elektronisch patiëntendossier opgeladen worden.

216

Verslaggeving – communicatie naar artsen

Psycholoog verstuurt verslag via mail naar:

- verwijzende arts
- secretariaat verwijzende dienst

voorwaarde: ICF laat dit toe!

217

Verslaggeving – communicatie naar artsen

1 verslag per mail

218

Verslaggeving – communicatie naar artsen

Disclaimer:

De informatie vermeld in dit e-mail bericht, inclusief de bijlagen, is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden, indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de afzender hiervan in kennis te stellen. Het is niet toegestaan de afzender hiervan in kennis te stellen. Het is niet toegestaan de afzender hiervan in kennis te stellen. Het is niet toegestaan de afzender hiervan in kennis te stellen.

This email and any information transmitted with it, including attached files, are confidential and intended solely for the use of the individual to whom they are addressed. Any use by others not being the intended addressee is prohibited. If you have received this email in error, you are requested not to use the information, to immediately inform the sender and to remove the email. Any disclosure, reproduction, copying, distribution or other use of this communication is strictly prohibited.

219

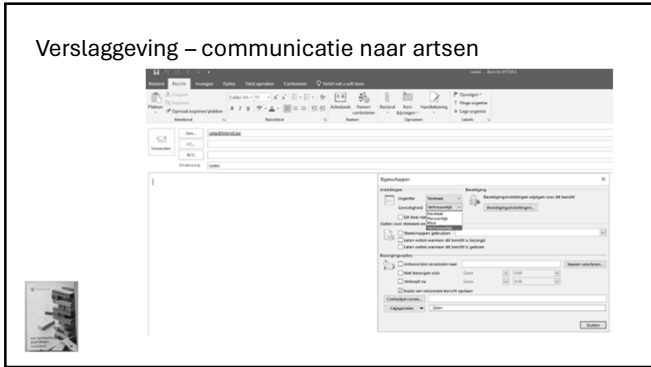

220

221

222

Verslaggeving – communicatie naar artsen

De patiënt heeft het recht om die toestemming niet te geven.

Als de patiënt geen toestemming geeft moet de informatie bewaard worden in een **afgescheiden deel** dat niet toegankelijk is voor andere gezondheidszorgbeoefenaars.

Dat deel moet ook afgescheiden zijn van de zogenaamde persoonlijke notities.

Ook de informatie van dat **afgescheiden deel** moet gedeeld kunnen worden om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen bij een andere psycholoog.

223

Een deel van onze informatie moet volledig afgeschermd kunnen worden van alle andere diensten.

224

Verslaggeving – Opvragen en inzage in het dossier

- Gemotiveerd schrijven naar de medisch directeur
- Ziekenhuis krijgt 14 dagen om het af te geven.
- Vraag wordt doorgegeven aan betrokken psycholoog.
- Verwijder persoonlijke nota's .
- Verwijder alle elementen, die verwijzen naar derden.
- Laat dit nalezen door het diensthoofd.
- Het diensthoofd bezorgt het aan de directie.

225

Pas op met wat je in jouw brieven schrijft.

“De klachten van mevrouw X zijn ontstaan nadat ze slaag kreeg van haar ex-echtgenoot, die haar ook voortdurend bestookte met haatmails.”

226

Hoe los je dat op?

227

Persoonlijke nota's – notities:

Over het concept 'persoonlijke notities' bestaat heel wat verwarring. Zo merkte de Federale Ombudsdienst 'rechten van de patiënt' op dat beroepsbeoefenaars vaak veronderstellen dat handgeschreven nota's persoonlijke notities zijn (bijvoorbeeld de notities die u neemt tijdens een consultatie). Dit is echter niet noodzakelijk geval. Een notitie is pas persoonlijk indien ze voldoet aan een aantal voorwaarden.

228

Persoonlijke nota's – notities:

“... Onder persoonlijke notities worden verstaan, de aantekeningen die door de beroepsbeoefenaar afzonderlijk werden opgeborgen, die voor anderen, zelfs voor medebetrokkenen van de zorgverleningsequipe, nooit toegankelijk zijn en die nodig zijn voor het persoonlijk gebruik van de zorgverlener ...”

229

Persoonlijke nota's – notities:

“... moet duidelijk worden aangegeven dat alle essentiële gegevens in het dossier moeten zijn opgenomen en dat de persoonlijke notities op zich nooit het echte dossier ten gronde mogen vormen. ...”

230

Persoonlijke nota's – notities:

Het gaat bijvoorbeeld om:

- hypothesen;
- geheugensteuntjes;
- kladpapieren;
- voortlopende nota's die na verloop van tijd hun belang verliezen voor hun opsteller;
- ...

Anderzijds mogen de persoonlijke notities geen essentiële informatie bevatten. Dit is informatie die onder meer nodig is om de kwaliteit of continuïteit van de zorgverlening te garanderen of om de andere doelen van het patiëntendossier te verwezenlijken.

- identificatiegegevens;
- anamnestiche informatie;
- de gerapporteerde of vastgestelde symptomen;
- de hulpvraag;
- testresultaten;
- verwijfsbrieven;
- ...

231

Persoonlijke nota's – notities:

Het gaat bijvoorbeeld om:

- hypothesen;
- geheugensteuntes;
- kladpapieren;
- voorlopige nota's die na verloop van tijd hun belang verliezen voor hun opsteller;
- ...

Anderzijds mogen de persoonlijke notities geen essentiële informatie bevatten. Dit is informatie die onder meer nodig is om de kwaliteit of continuïteit van de zorgverlening te garanderen of om de andere doelen van het patiëntendossier te verwezenlijken.

- **identificatiegegevens;**
- **anamnestische informatie;**
- **de gerapporteerde of vastgestelde symptomen;**
- **de hulpvraag;**
- **testresultaten;**
- **verwijsbrieven;**
- ...

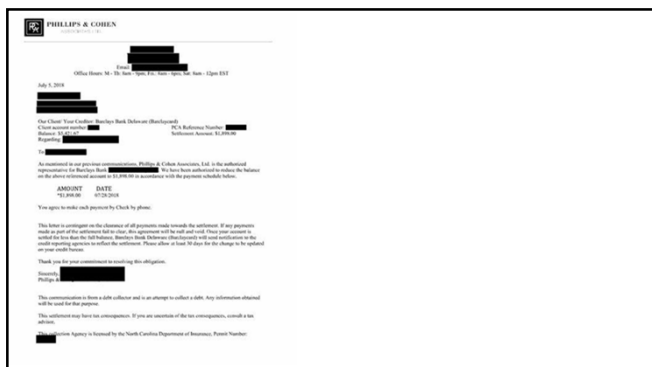

232

233

Sociale media en deontologie

234

235

236

237

238

Bij zorgwekkende berichten zoals suïcidale uitingen:

- Passen alleen acute analoge interventies
- Moet nadien opnieuw worden afgestemd welke berichten via welke kanalen kunnen worden doorgestuurd.

239

Zouden hulpverleners zich realiseren dat alle – dus ook online – activiteiten, die zij als professional ondernemen, als beroepsmatig handelen worden beschouwd?

240

... en dat hun deontologisch handelen en het vertrouwen in hun professie daarmee in vraag kunnen gesteld worden?

241

Maak goede afspraken:

- Waarover kan er wel en niet gemaild worden?
- Op welke vragen mag de patiënt wel of geen antwoord verwachten?
- Is de patiënt hiermee akkoord?
- Is e-mailverkeer de geschikte communicatievorm?

242

- E-correspondentie is gevoelig voor verstoring
- Verzending aan de juiste personen cc vs bcc
- Als er sprake is van inhoudelijke dialoog, dan behoort dit tot de dossiergegevens.
- Het toevoegen van een disclaimer is onvoldoende om de vertrouwelijkheid te beschermen.
- e-correspondentie mist kenmerken als context, intonatie, gedragsmatige en andere nonverbale communicatie.

243

- De informele sfeer kan van beide kanten verlieden tot grensoverschrijdend gedrag (te persoonlijk, te snel gepost, te weinig nuance ...
- De informele sfeer kan leiden tot niet correct inschatten van de deskundigheid, de professionaliteit, ...
- "overdracht"

- Blijkt een effect te hebben op no-shows.

244

Als een patiënt spontaan e-contact initieert:

- niet zonder meer op reageren
- eerst telefonisch of face to face bespreken

245

Als een onbekende spontaan e-contact initieert:

- niet zonder meer op reageren
- inhoudelijk reageren = professionele relatie aangaan

Wat als die onbekende eigenlijk de ouder of een partner is van een patiënt?

Wat als zij uw antwoord gebruiken tegen de partner?

246

Is het gepast om informatie over een patiënt te verzamelen via het internet?

Mag je een patiënt zonder diens medeweten en toestemming schaduwen?

Wat de patiënt buiten het professioneel contact wil houden, daar heb je geen zaken mee.
Daarop indringen (op de persoonlijke levenssfeer) schaadt het vertrouwen.

247

Mogen patiënten ons googelen?

Dat is hun goed recht.

Let op wat je over jezelf deelt (laat delen door gezinsgenoten, vrienden, ...)!
Zorg dat wat je daar zelf op zet in de lijn ligt met de waardigheid van het beroep.

248

Pas op met wat je op fora , blogs, X , ... als commentaar geeft.

Doe dat in uw persoonlijke naam, zonder te verwijzen naar uw titel of beroep.

249

Digitale zelfonthulling (datingsites, politieke fora, uit de kast komen, ...):

- soms ongewenste effecten op de hulpverleningsrelatie
- soms ongewenste effecten op het aanzien van het vakgebied
- ook in je privéleven word je als hulpverlener gezien
- zet de deur open tot persoonlijke (niet therapeutische) relaties
- maakt je tot vriend ipv therapeut
- de vriendenrol hoort anderen toe.

250

Wat je over jouw kennis en vaardigheden op het net zet, moet corresponderen met de werkelijkheid.

251

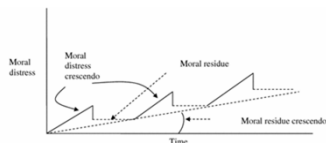
MORAL DISTRESS and RESIDUE

Wat is Moral Distress ?

Distress = psychisch , emotioneel en fysiek lijden dat hulpverleners ervaren wanneer zij weten wat het ethisch correct handelen inhoudt maar machteloos staat om de juiste actie uit te voeren (Epstein en Delgado (2010)) of wanneer men bij het werk te maken heeft met conflicterende ethische waarden, die het handelen bemoeilijken.

Wat is Moral Residue ?

Datgene wat elk van ons met zich meedraagt door die momenten in ons leven wanneer we onszelf gecompromitteerd hebben of dit toegelaten hebben in situaties van Moral Distress. Daarbij gaat het om het cumulatief saldo van die keren dat we niet handelden in overeenstemming met onze eigen waarden en normen. (Webster en Bayliss (2000))

252

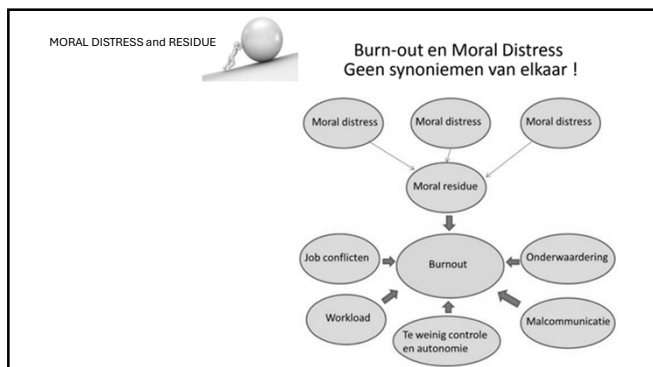

253

MORAL DISTRESS and RESIDUE

Ontstaan in de oncologische context?

- Beslissingen en handelingen, die ingaan tegen het eigen normen- en waardenkader
- Therapeutische verbetering aan het levenseinde
- Weigering van zorg door de patiënt
- Gebrekkige communicatie tussen hulpverleners, patiënt en familie
- Onveilige zorg door gebrek aan personeel, tijd, middelen, ...
- Gebrekkige zorg door gebrekkige competentie of gebrekkige zorghouding van medewerkers.
- Jezelf tegenkomen (we hebben allemaal een eigen geschiedenis, met eigen gevoeligheden, een eigen levensfase (pas moeder geworden zijn), ...).

254

MORAL DISTRESS and RESIDUE

Gaat vaak met (heftige) emoties gepaard.

Emoties zijn de voetsporen van het ethisch (on)aanvaardbare.

Die emoties hebben een signaalfunctie.

Moeten aanleiding geven tot open communicatie over goede, passende zorg in diverse omstandigheden.

Moet binnen het team zorgen voor een gedeeld ethisch denkkader:

- autonomie van de patiënt
- weldoen (het goede doen)
- niet schaden
- rechtvaardigheid
- in een ondersteunende juridische context
- in een zorgzame, collegiale context

Zorg voor patiënten vraagt ook zorg voor de zorgenden.

255

Utrechtse Burnout Schaal (UBOS)

De Utrechtse Burnout Schaal (UBOS) is een schriftelijke vragenlijst gericht op persoonsgebonden factoren. Ze kwantificeert "burnout" van de invuller. Burnout wordt gedefinieerd als veerkrachtoverende psychische vermoeidheid. Dit wordt uitgedrukt in drie schalen:

- Emotionele Uitputting (ik voel me mentaal uitgeput door mijn werk)
- Mentale Distantie (ik merk dat ik teveel afstand heb gekregen van mijn werk)
- Competentie (ik vind dat ik mijn werk goed doe)

BURNOUT ASSESSMENT TOOL (BAT)

KUL

POMS (Verkorte Profie of Mood State)

De POMS werd in 1971 ontwikkeld in de psychiatrie. De vragenlijst had in eerste instantie als doel om veranderingen in gemoedstoestand bij psychiatrische patiënten vast te stellen. Later werd de vragenlijst steeds meer gebruikt binnen de sportpsychologie en sportgeneeskunde.

FIGURE 26-1. The Iceberg profile.

FIGURE 26-2. Overtraining mood profile of a female middle distance runner.

256

De omschrijving past bij mijn gevoel VAN DIT MOMENT

	0 = absoluut niet	1 = een beetje	2 = matig	3 = goed	4 = heel goed
1. neerslachtig	0	1	2	3	4
2. slecht gehumeurd	0	1	2	3	4
3. uitgeput	0	1	2	3	4
4. actief	0	1	2	3	4
5. zenuwachtig	0	1	2	3	4
6. hulpeloos	0	1	2	3	4
7. geërgerd	0	1	2	3	4
8. helder	0	1	2	3	4
9. paniekerig	0	1	2	3	4
10. droevig	0	1	2	3	4
11. opstandig	0	1	2	3	4
12. vermoeid	0	1	2	3	4
13. levendig	0	1	2	3	4
14. gespannen	0	1	2	3	4
15. eenzaam	0	1	2	3	4
16. aan het eind van mijn krachten	0	1	2	3	4
17. ongelukkig	0	1	2	3	4
18. woedend	0	1	2	3	4
19. lusteloos	0	1	2	3	4
20. vol energie	0	1	2	3	4
21. rusteloos	0	1	2	3	4
22. onwaardig	0	1	2	3	4
23. knorrig	0	1	2	3	4
24. doodop	0	1	2	3	4
25. opperuiemd	0	1	2	3	4
26. angstig	0	1	2	3	4
27. droefgeestig	0	1	2	3	4
28. kwaad	0	1	2	3	4
29. afgemat	0	1	2	3	4
30. onzeker	0	1	2	3	4
31. wanhopig	0	1	2	3	4
32. mopperend	0	1	2	3	4

257

Aan de hand van 30 items geeft de (Nederlandse, verkorte en later nog aangepaste) POMS (ontwikkeld door Mellenbergh) een beeld van je gemoedstoestand. De items hebben te maken met vijf categorieën: de mate van

- spanning,
- depressie,
- boosheid,
- kracht en
- vermoeidheid

258

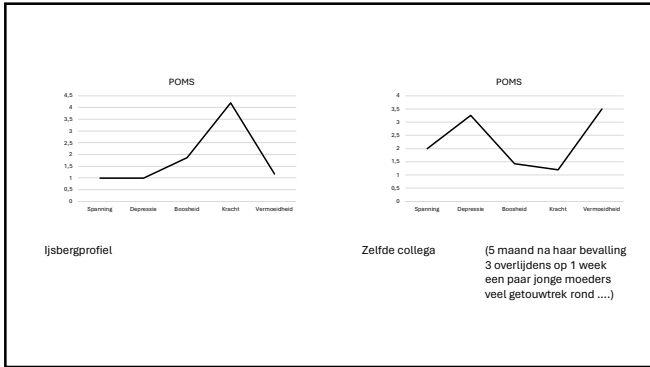

259

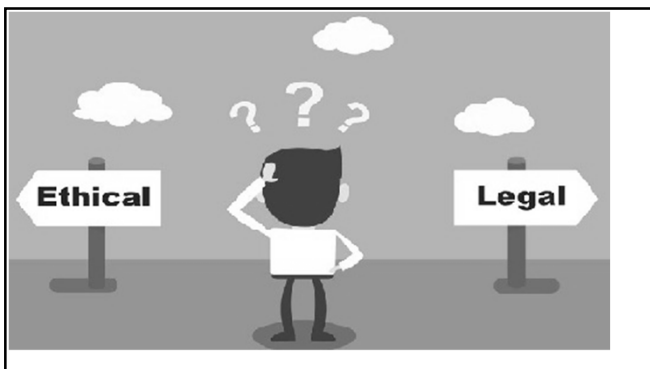

260

261

Finaliteitgericht
Doe wat het beste is voor het grootste aantal mensen

Regelgevend
Kies alsof je een universele standaard aan het maken bent

Zorggericht
Handel zoals je zelf zou willen behandeld worden

262

263

264
